

RECENZIE DE CARTE

BOOK REVIEW

Sănătatea sportivilor juniori: factorii de risc și măsuri de prevenție (monografie)

Autor: Serghei Cebanu, dr. șt. med., conf. univ.
Tipografia Print Caro, Chișinău, 2019, 184 p.
ISBN 978-9975-56-673-5

Monografia intitulată „Sănătatea sportivilor juniori: factorii de risc și măsuri de prevenție” a Dlui Serghei Cebanu, abordează o temă de bază pentru medicina sportivă și igiena școlară. Este vorba de problemele de igienă legate de practicarea diverselor sporturi, mai ales, în perioada de creștere și dezvoltare.

Problemele sănătății sportivilor în relație cu factorii mediului de antrenament sunt de o mare actualitate. Este importantă cunoașterea factorilor care pot duce la apariția unor modificări anatomice și fiziologice la nivelul organismului sportivului. Aceste modificări pot favoriza apariția unor stări premorbide și a unor probleme grave de sănătate. De asemenea, este importantă și elaborarea unui set de măsuri de prevenție. Monografia realizată de autor încearcă și reușește să rezolve aceste probleme. Materialul realizat de conf. univ. dr. Sergiu Cebanu are un caracter de noutate, fiind prima în care se insistă asupra evaluării complexe a sării de sănătate a sportivilor juniori, în relație cu factorii de risc ai mediului și comportamentali, și elaborarea măsurilor profilactice adecvate.

În lucrarea de față, autorul a insistat asupra corelației existente între factorii de risc de mediu și comportamentali ai sportivilor juniori și starea lor de sănătate, în vederea elaborării unor măsuri profilactice.

Starea de sănătate a sportivilor a fost evaluată prin cercetarea modificărilor funcționale ale organismului acestora, a morbidității specifice și ale traumatismelor survenite în cadrul activității depuse în perioada de antrenament.

Foarte importantă în monografia elaborată este luarea în considerație a adaptării sportivilor la efort și la mediul în care

Health status of junior athletes: risk factors and preventive measures (monograph)

Author: Serghei Cebanu, PhD, assoc. prof.
Printing house Print Caro, Chisinau, 2019, 184 p.
ISBN 978-9975-56-673-5

The monograph entitled “*Health status of junior athletes: risk factors and preventive measures*” written by associate professor Serghei Cebanu, addresses a basic theme for sports medicine and school hygiene. These are hygiene problems related to the practice of various sports, especially during the period of growth and development.

The health problems of the athletes in relation to the factors of the training environment are very current. It is important to know the factors that can lead to the appearance of anatomical and physiological changes in the body of athletes. These changes can promote premonitory conditions and serious health problems. It is also important to develop a set of preventive measures. The author’s monograph tries and manages to solve these problems. The material realized by the associate professor Dr. Serghei Cebanu has a novelty character, being the first to insist on a complex

evaluation of the health status of junior athletes in relation to environmental and behavioral risk factors and the elaboration of appropriate prophylactic measures.

In this monograph, the author insisted on the correlation between the environmental and behavioral risk factors of junior athletes and their health status, in order to develop prophylactic measures.

The health status of the athletes was evaluated by investigating the functional changes of their body, the specific morbidity and the traumas that occurred during the activity time of the training period.

Very important in this monograph is that the author took

se antrenează, și evaluarea riscului de apariție a maladiilor la sportivi.

În urma cercetărilor efectuate, s-au formulat concluzii foarte importante pentru Medicina Preventivă și Medicina Sportivă.

Rezultatele obținute i-au permis Autorului să facă recomandări deosebit de valoroase privind ameliorarea condițiilor de antrenament, asupra necesității asigurării unei asistente medicale susținute pentru sportivi, privind rolul monitorizării permanente a stării de sănătate a sportivilor dar, mai ales, în timpul antrenamentelor, intensificarea tuturor măsurilor legate de promovarea sănătății și de profilaxie a maladiilor în rândul sportivilor tineri.

Monografia este structurată logic și coerent în 6 capitole.

În capitolul 1 au fost puse în evidență particularitățile morbidității și traumatismului sportiv, rolul examinărilor medico-sportive în monitorizarea stării de sănătate a sportivilor și nivelul de asistență medicală a sportivilor din Republica Moldova. În acest capitol, sunt reflectate realizările moderne asupra temei studiate. El este alcătuit pe baza analizei detaliate a publicațiilor din țară și străinătate, în special, ale ultimului deceniu și cuprinde sursele bibliografice cele mai importante referitoare la problema studiată.

Autorul a demonstrat că asemenea aspecte ale problemei cum sunt evaluarea fiziologo-igienică a condițiilor de antrenament a sportivilor juniori, influența factorilor de mediu, problemele legate de adaptarea sportivilor la efort sunt, deocamdată, studiate insuficient.

Capitolul II conține informații despre caracteristica și evaluarea factorilor de risc cu impact asupra sănătății sportivilor juniori. Necesită a fi menționată includerea următoarelor aspecte în caracteristica igienică a condițiilor de antrenament: identificarea particularităților edificiilor sportive și estimarea factorilor de risc ai mediului ocupațional. În acest context, pot fi evidențiate prioritățile specifice, sarcinile, direcțiile principale de elaborare, evaluare și implementare a măsurilor profilactice. De asemenea, în cadrul particularităților igiene ale factorilor mediului ocupațional a edificiilor sportive, autorul a descris următoarele aspecte: microclimatul, iluminatul, factorii chimici și bacteriologici, cu determinarea parametrilor de influență la starea de sănătate a sportivilor juniori. Rezultatele obținute confirmă faptul că, condițiile de antrenament determină, în mare măsură, modificările fiziologice și morbiditatea sportivilor, depistate în rezultatul cercetării, argumentează necesitatea elaborării și implementării măsurilor profilactice privind îmbunătățirea condițiilor de antrenament a sportivilor și promovarea sănătății în rândul lor.

Capitolul III este consacrat cercetărilor și discuției rezultatelor obținute, a analizei stării de sănătate a sportivilor juniori. O direcție importantă a acestui capitol, abordată de autor, este repartizarea nivelului și structurii morbidității înregistrate la sportivi în perioada 2007-2016 care este în continuă creștere. Acest capitol al monografiei este de o importanță deosebită, întrucât aceste date permit elaborarea măsurilor profilactice specifice pentru micșorarea impactului antrenamentului propriu-zis asupra sănătății sportivilor.

În capitolul IV se prezintă o evaluare complexă a stării

into consideration the adaptation of the athletes to the effort and to the environment in which they train and evaluated the risk of disease occurrence in athletes.

Following the research carried out, very important conclusions have been reached for Preventive Medicine and Sports Medicine.

The obtained results allowed the author to make very valuable recommendations regarding the improvement of the training conditions, on the need to provide a sustained medical assistance for the athletes, on the role of a permanent monitoring of the athletes health status, especially during the training time, the intensification of all measures related to health promotion and diseases prophylaxis among young athletes.

The monograph is structured logically and coherently in 6 chapters.

Chapter I highlighted the peculiarities of morbidity and sports injuries, the role of medical-sports examinations in monitoring the athlete's health status of and the level of medical assistance of athletes in the Republic of Moldova. This chapter reflects the modern achievements on the studied subject. It is based on a detailed analysis of the publications in the country and abroad, especially of the last decade and includes the most important bibliographic sources regarding the studied problem.

The author has demonstrated that such aspects of the problem as assessing physiological and hygienic conditions for training of junior athletes, the influence of the environmental factors, the problems related to the adaptation of the athletes to the effort, are still insufficiently studied.

Chapter II contains information on the characteristics and evaluation of risk factors with an impact on the junior athletes' health. It is necessary to mention the inclusion of the following aspects in the hygienic characteristic of the training conditions: identification of the peculiarities of the sports buildings and estimation of the risk factors of the occupational environment. In this context, specific priorities, tasks, main directions for elaboration, evaluation and implementation of prophylactic measures can be highlighted. In addition, within the hygienic peculiarities of the factors of the occupational environment of sports buildings, the author described the following aspects: microclimate, lighting, chemical and bacteriological factors determining parameters, which influence the health of junior athletes. The obtained results confirm that the training conditions largely determine the physiological changes and the morbidity of the athletes detected as a result of the research, they argue the need to develop and implement the prophylactic measures regarding the improvement of the training conditions of the athletes and the promotion of their health.

Chapter III is refers to the research and discussion of the obtained results, the analysis of the health status of the junior athletes. An important direction of this chapter approached by the author is the distribution of the level and structure of the morbidity registered in athletes during the period of 2007-2016, which is constantly increasing. This chapter of the monograph is of particular importance since these data

funcționale a organismului și capacității de activitate a tinerilor sportivi care practică jocurile sportive. Estimarea igienică a particularităților fiziologice ale organismului sportivilor a permis evidențierea modificărilor esențiale ale principalilor indicatori, survenite în urma antrenamentului sportiv. Modificările morfofuncționale care apar în organism în procesul antrenamentului se manifestă prin anumiți indici fiziologici de antrenare. Gradul modificărilor acestor indici de antrenare depinde de tipul de sport practicat și de performanța sportivului, de particularitățile lui individuale.

În acest capitol, de asemenea, sunt prezentate rezultatele estimării gradului de risc de dezvoltare a modificărilor funcționale nefavorabile a organismului sportivilor juniori și a gradului de adaptare a sportivilor la condițiile de antrenament. Pentru estimarea rolului și gradului de influență a factorilor de mediu asupra organismului sportivilor, autorul a recurs la evaluarea lor complexă prin utilizarea metodelor statistice de regresie și corelație, fapt ce a permis evidențierea legăturilor de corelație dintre indicii stării de sănătate a sportivilor și factorii mediului de antrenament.

În capitolele V și VI, sunt prezentate măsurile de promovare a sănătății și de profilaxie a maladiilor în rândul sportivilor, precum și recomandări pentru optimizarea activității serviciului de medicină sportivă și organizarea asistenței medicale a sportivilor. Rezultatele cercetării efectuate de autor privind caracterul și răspândirea morbidității și traumatismului printre sportivii juniori, condițiile de antrenament și de trai, caracteristica alimentației sportivilor, evoluția procesului de adaptare, i-au permis să elaboreze un complex de măsuri de prevenție a stărilor funcționale nefavorabile a organismului sportivilor și de ameliorare a stării lor de sănătate.

Indiferent de nivelul de activitate, o problemă considerabilă pentru sportivi o reprezintă traumatismele care pot duce la un risc crescut de incapacitate, uneori cu efecte de lungă durată. Traumatismele sunt menționate ca una dintre cele mai importante motive pentru ca sportivii să renunțe la practicarea sportului de performanță. La sportivii juniori există numeroase probleme legate de informațiile deficitare pe care aceștia le dețin referitor la riscul de accidentare și de abandon al activității sportive. Deci, este necesară o supraveghere strictă a acestei categorii de populație pentru a identifica sporturile cu riscuri ridicate de traumatisme, precum și pentru asigurarea cunoștințelor necesare cu referire la impactul traumatismelor asupra organismului sportivilor și prevenirea lor.

În concluzie, consider această monografie valoroasă prin subiectul abordat, prin faptul că se bazează pe o documentare foarte bogată și recentă, pentru modul cum a fost realizată cercetarea, astfel încât rezultatele obținute i-au permis autorului să facă recomandări pertinente și valoroase în domeniu.

Adriana Albu, medic primar igienă
doctor în științe medicale, conf. univ.
șeful Disciplinei igienă – sănătatea mediului
Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa”
Iași, România

allow the elaboration of the specific prophylactic measures to reduce the individual training impact on the health of the athletes.

Chapter IV presents a complex assessment of the functional status of the body and the activity capacity of young sportsmen who practice sports games. The hygienic estimation of the physiological peculiarities of the sportsmen's body has allowed highlighting the essential changes of the main indicators, which have occurred because of the sports training. The morpho-functional changes that occur in the body during the training process are manifested by certain physiological indices of training. The degree of modification of these training indices depends on the type of sport practiced and the performance of the athlete, on their individual peculiarities.

This chapter also presents the results of estimating the risk degree in developing an unfavorable functional change of the body of junior athletes and of adaptation degree of athletes to the training conditions. In order to estimate the role and the degree of influence of the environmental factors on the sportsmen's body, the author carried out a complex evaluation of this by using the statistical methods of regression and correlation, which allowed to highlight the correlation links between the indices of the health status of the athletes and the factors of the training environment.

In the Chapter V and VI are presented measures of health promotion and prevention of diseases among athletes and recommendations for optimizing the activity of sports medicine service and organizing the medical assistance of athletes. The results of the research carried out by the author on the character and spread level of morbidity and trauma among the junior athletes, the training and living conditions, the characteristics of the athlete's nutrition, the evolution of the adaptation process allowed him to elaborate a complex of measures to prevent the unfavorable functional states of the sportsmen's body and improving their health.

Regardless of the level of activity, a considerable problem for athletes is the injury that can lead to an increased risk of disability, sometimes with long-term effects. Injury is mentioned as one of the most important reasons for athletes to give up performing sports. In junior athletes there are many problems related to the lack of information they have regarding the risk of injury and abandonment of the sports activity. Therefore, close supervision of this category of population is necessary to identify sports with high risk of injury, as well as to provide the necessary knowledge regarding the impact of injury on the body of athletes and their prevention.

In conclusion, I consider this monograph valuable through the subject addressed, because it is based on a very rich and recent documentation, for the way the research was carried out, so that the results obtained allowed the author to make relevant and valuable recommendations in the field.

Dr. Adriana Albu, primary doctor
PhD, associate professor
head of the Discipline of hygiene – environmental health
“Grigore T. Popa” University of Medicine and Pharmacy
Iași, Romania